

LTO verzamelt ideeën en ambities van boeren en tuinders rondom het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Boer kan voor het eerst meepraten over GLB

RENÉ BOUWMEESTER

Hoe kan het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) groener worden gemaakt? Alle boeren en tuinders kunnen hierover meedenken en meepraten tijdens bijeenkomsten die LTO organiseert. Hun ideeën worden ingebracht in de nationale invulling van het GLB. 'Die kans hebben we als sector niet eerder gehad.'

ACHTERGROND

De Europese Commissie stelt voor in het nieuwe GLB meer in te zetten op verduurzaming, klimaat en biodiversiteit. In de plannen staat ook dat de lidstaten meer mogelijkheden krijgen om een eigen invulling te geven aan de wijze waarop die doelen worden behaald. Deze invulling leggen de lidstaten vast in een Nationaal Strategisch Plan (NSP) dat door de Europese Commissie wordt getoetst.

Het NSP wordt geschreven door het Rijk, oftewel het ministerie van LNV in samenwerking met de provincies en de waterschappen. Zij willen dit doen in dialoog met alle belanghebbenden die betrokken zijn bij het GLB.

Dit betekent dat boeren en tuinders suggesties kunnen doen voor praktisch inpasbare maatregelen op het erf om zo de doelen van het NSP te behalen. Het gaat om de mogelijkheden die agrariërs zelf zien om duurzaamheid in hun eigen bedrijfsvoering in te voeren.

LTO Nederland is met steun uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling en van het ministerie van LNV een pilotproject gestart om de ideeën van agrariërs in kaart te brengen.

Adviseur Wouter Rozendaal van Aequator is door LTO gevraagd om de ideeën van boeren en tuinders

Een kievit tussen de tulpen. Deze vogels voelen zich met hulp van bollentelers en vrijwilligers steeds beter op de akkers.

Foto: Vidiphoto

over passende voorwaarden en maatregelen in kaart te brengen, op de gronden waar betalingsrechten van toepassing zijn.

Rozendaal is, net als LTO, opgetogen over de mogelijkheden. 'We krijgen nu de kans om mee te praten over de invulling van het GLB. Hiermee kunnen we het doelgericht en praktisch in de bedrijfsvoering inpasbaar invullen. Die kans hebben we als sector op deze manier nog nooit eerder gehad.'

AGRARISCHE COLLECTIEVEN

Naast de pilot van LTO lopen er nog zes andere pilots in specifieke gebieden waarin concrete maatregelen in het veld worden uitgetest. Deze worden uitgevoerd door de agrarische collectieven die ter plaatse actief zijn. LTO werkt samen met BoerenNatuur, de koepelvereniging van de agrarische collectieven, om de resultaten van deze projecten in te brengen in het planvormingsproces van het NSP.

De komende periode vinden er bijeenkomsten plaats door het hele land. Tijdens die bijeenkomsten

wordt met boeren en tuinders in gesprek gegaan. Op die manier worden hun ideeën en ambities voor verbeteringen op het gebied van bodem, water, klimaat en biodiversiteit opgehaald. 'Het gaat dus niet om het bijpraten van mensen over het nieuwe GLB', benadrukt Rozendaal.

Toch is enig begrip van het GLB noodzakelijk. Het toekomstige GLB is gericht op negen doelstellingen die het multifunctionele karakter ervan weerspiegelen (economische, sociaal-territoriale en milieuaspecten). Deze doelen heeft Eurocommissaris Hogan al benoemd. Het nieuwe GLB moet eigenlijk ingaan in 2020, maar zoals het er nu naar uitziet, wordt dat waarschijnlijk een jaar later.

Het GLB behoudt een eerste en tweede pijler, net als het als in het huidige systeem. De directe steun valt onder de eerste pijler. Maar die wordt anders ingericht, met verplichte voorwaarden en vrijwillige ecoregelingen. Onder de tweede pijler vallen extra zaken, bijvoorbeeld steun voor plattelandsontwikkeling en agrarisch natuurbeheer.

Die eerste pijler wordt in de toekomst opgedeeld in twee lagen. De eerste laag bevat de verplichte voorwaarden, de conditionaliteit. Hieronder komen min of meer de huidige vergoeringsvoorwaarden te vallen. De tweede laag bevat de ecoregelingen waar vrijwillig aan deelgenomen kan worden. Die moeten voor iedere boer en tuinder toegankelijk zijn. 'Daarbij moet je denken aan breed toepasbare acties voor bodemkwaliteit, waterkwaliteit, landschap, insecten of weide-

vogels', legt Rozendaal uit.

Daarnaast kent de tweede pijler een derde laag die gaat over agrarisch landschapsbeheer. Hierin komen, net als nu, maatregelen gericht op het creëren van leefgebieden voor kwetsbare diersoorten. In Brussel noemen ze deze gelaagde opzet de 'groene architectuur'.

'Het gaat erom welke maatregel de boer zelf haalbaar vindt'

'De focus van de pilot ligt op de eerste twee lagen', verduidelijkt Rozendaal. 'Daar ligt ruimte voor de nationale invulling. In het project kijken we hoe we als agrarische sector gelaagdheid kunnen invullen. Het gaat erom welke maatregel de boer zelf haalbaar vindt. Hoe willen de boeren en tuinders het beleid invullen, vanuit de wetenschap dat het nieuwe GLB groen moet worden? Zo voeden we het toekomstige

beleid direct vanuit de praktijk.'

LTO wil met de hele sector in gesprek. Rozendaal verwacht dat de meeste kansen liggen bij het grondgebonden deel, maar hij is ook benieuwd naar ideeën uit de intensievere landbouw. 'We willen dat elke boer en tuinder, lid of geen lid, zich welkom voelt om mee te praten.'

De ideeën kunnen de al eerder genoemde voorbeelden zijn voor verbetering van de biodiversiteit. Rozendaal zoekt ook verbinding met al lopende duurzaamheidsinitiatieven in de agrovoedselketens.

Rozendaal vindt het belangrijk dat inpasbare en uitvoerbare ideeën worden geopperd die ook effectief zijn voor de bodem, het water, het klimaat en de biodiversiteitsopgave. 'We moeten niet denken dat we beter laag kunnen inzetten, om later makkelijk succes te boeken. We moeten laten zien dat we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen, op zo'n manier dat er ook wat verdiend kan worden op het boerenbedrijf.'

Wouter Rozendaal zoekt praktische ideeën voor een groener GLB.

Eigen foto

Meepraten op bijeenkomsten in de regio

De regionale LTO's hebben een aantal bijeenkomsten gepland. Aanmelden is verplicht en kan via www.lto.nl/glb. De regio Midden houdt op 4 juni twee bijeenkomsten voor melkveehouderij (12.30 uur, ZLTO Den Bosch) en akkerbouw/zand (19.30 uur, ZLTO Colijnsplaat). Op 5 juni zijn ook twee bijeenkomsten: fruit (16 uur, Meteren) en akkerbouw/zand (20.30 uur, ZLTO Den Bosch). Tot slot op 13 juni voor schapenhouderij/vleesvee bij ZLTO Den Bosch (10 uur).

Op 12 juni in Zaal Keulen aan de Schoolstraat 3 in Klimmen. Op 13 juni in Baexheimerhof, Baexem en op 17 juni in Roelanzia, Ysselsteyn. Deze bijeenkomsten starten om 20 uur.

In de regio Noord zijn er bijeenkomsten op 6 juni (melkveehouderij, Boszicht in Nijerbekoop). En op 11 juni (melkveehouderij), 12 juni (akkerbouw), en 13 juni (overige sectoren) in het Van der Valk hotel in Breukelen. Al deze bijeenkomsten starten om 20 uur.